

С ПОМОЩТА НА ДАНЪЧНИТЕ ЗАКОНИ

Асоциацията на българските застрахователи

НА „ТЪМНО“, ЩЕ ДОВЕДЕ ДО ЕДИНСТВЕНО ЗА ДАНЪЧНИ ЦЕЛИ

По отношение на ЗКПО смятаме, че трябва да се увеличи размерът на признаваните за данъчни цели разходи за осигуряване и застраховане, като съществуващият до момента лимит се увеличи минимум на 80 лв.

През последните 5 години на практика тези разходи бяха постоянна величина, която не отразява промяната в средната работна заплата за страната и разширяването на кръга от дейности, за които могат да се изразходват тези средства.

Опасенията на хората от животозастрахователния бизнес са за масово прекратяване на застрахователни договори във връзка с данъчния режим на застрахователните суми. Сред специфичните особености на дългосрочния животозастрахователен бизнес е фактът, че освен чиста форма на спестяване той осигурява и сериозен елемент на рискови покрития, за по-висока степен на социална закрила на застрахованите лица и техните семейства. Опасенията на животозастрахователните компании са, че днешните промени ще стимулират сключването на краткосрочни застрахователни договори. А това не отговаря на смисъла на спестовното животозастраховане. Именно за това нашето предложение е да се въведе минимална продължителност на сключените договори, за която да се прилагат в един степен данъчните облекчения

Предложените количествени параметри на признатите за данъчни цели разходи за животозастраховане са значително по-рестриktivни в сравнение със съществуващите в момента. Най-добре би било да остане само

ограничението в контекста на получените доходи. Добре е също така да не се въвежда максимална стойност за тези суми, защото поставя в неравностойно положение хората с по-високи доходи. На този етап обаче е нелогично да се предполага, че такъв вариант би бил приемлив за фиска. В европейската практика наистина съществуват такива ограничения. След като очевидно ще бъде приложен максимален размер (т.е. максималният осигурителен доход), логично е съществуващите ограничения да се прилагат при задължителното социално осигуряване. Този размер не бива да ограничава хората, които имат възможност да правят по-високи вноски за застраховане и осигуряване, а единствено определя границата, до която тези суми ще се признават за данъчни цели.

Дългосрочните застраховки „Живот“ (специално пенсионните застраховки), като елемент от третия стълб на системата за пенсионно осигуряване би трябвало да се включат в един и същи режим с вноските за допълнително доброволно пенсионно осигуряване. Така хората, родени преди 1959 г., които по обективни причини са лишени от възможността да се осигуряват във втория стълб на пенсионната система, да имат равни права да изберат допълващата и чрез застраховка „Живот“.

Запозването на възможността данъчните облекчения за животозастраховане да могат да се преизчисляват и на годишна база е задължително. Заслужава положителна оценка разширяването на базата за ползването на данъчни облекчения, като в тях се включват всички доходи на физическите лица, а не както до момента само доходите по чл.19, 21 и 22 от ЗОДФЛ. Друга положителна стъпка е възможността годишното преизчисляване на данъчното задължение да се извършва от работодателя, ако лицето има доходи само от трудови правоотношения.

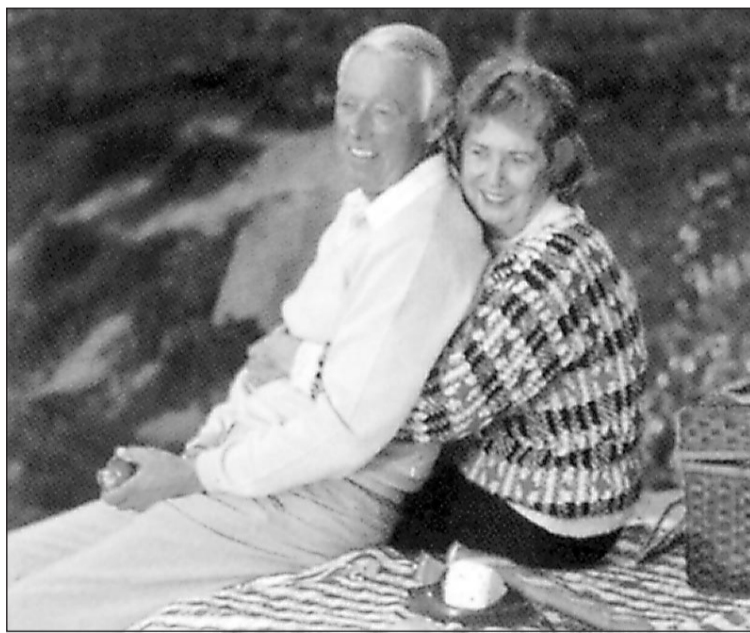
показател в напредналите страни, направо е неразумно.

„Аз смятам, че „на изхода“ трябва да бъдат освободени от данъци дългосрочните застраховки със срок над 10 години - обяснява Г. Георгиев. - За останалите, когато става дума само за спестовни продукти със срок под 10 години (3, 5, 7 - годишни), при доживяване и изплащане на натрупаните суми да има данък около 12% от дохода.“

В застраховането освен продукти със спестовен характер съществуват и чисто рискови. Премиите по тези застраховки не трябва да бъдат облагани с никакъв данък - смятат застрахователите. Когато става дума за рискови застраховки на кредитополучатели, покриващи срока на кредита (т.е. 10-20 години), вноските за застрахователите никак не са ниски. Затова те не бива да бъдат без данъчни облекчения. Защото, когато хората изтеглят кредит и си направят застраховки „Живот“, трябва също да ползват добри данъчни преференции. При този тип чисто рискови застраховки правилото за срочност не може да окаже влияние.

ДАНЪЧНИ ПРЕФЕРЕНЦИИ ЗА БЪЛГАРИТЕ, РОДЕНИ СЛЕД 1959 ГОДИНА

Някои застрахователи смятат, че би било добре да се повишат данъчните преференции за хората, родени преди 1959 г., които са в разцвета на силите си и се приближават към настъпване на пенсионна

възраст. Тогава доходът им ще бъде само от държавната пенсионна система - фонд „Пенсии“ към Националния осигурителен институт. Затова те биха могли още днес да си купят пенсионни застраховки или застраховки „Живот“. Така в третата възраст ще получават спестения капитал под формата на рента и ще повишат значително жизненото си равнище.

Според Николай Логофетов това би било и една социална стъпка от страна на държавата, тъй като по този начин тя ще прехвърли част от отговорността си към частните застрахователи. От друга страна, ще се увеличи значително обемът на животозастрахователните полици в застрахова-

телните дружества, а от там индиректно и постъпленията в бюджета на държавата - било под формата на данъци, било под формата на инвестиции в държавни ценни книжа и облигации, които са задължителен елемент в процеса на застраховането.

„За съжаление все още в България животозастраховането не се развива с високи темпове в сравнение с държавите от Централна Европа - допълва Н. Логофетов. - В Словакия и Хърватска например се сключват десетки пъти повече застрахователни договори и съответно и премийният приход там е с десетки пъти по-голям от този в България, въпреки че и двете държави са значително по-малки от

България и стандартът и нивото на развитие на икономиката са малко по-добри от родните. За наше съжаление подобна е картината и в другите централни и източноевропейски страни.“

„Напълно поддържам идеята за хората, родени преди 1959 г., да ползват по-висок размер на данъчно облекчение, когато решат да натрупат капитал през оставащите им години под формата на застраховки „Живот“ или пенсионни застраховки - споделя и Георги Георгиев. - Защото за по-младите хора дори работодателите задължително отделят пари за допълнителна пенсия. След като има диференциране на осигурителните взаимоотношения, на практика се получава дискриминация за по-възрастните хора.“

Според Николай Логофетов съществува и известна

неяснота при доживяване на застраховки „Живот“ с продължителност над 10 години. Когато хората започнат да получават под формата на рента своя спестен капитал през годините, не е ясно каква ще бъде данъчната тежест. Застрахователната сума в досегашния вариант е облагаема с данък 12% при застраховките над 10 години, докато натрупаната допълнителна доходност е освободена от данък, при условие че спестената сума се получи накуп еднократно. Не е ясно обаче как ще се разграничат на практика тези две суми при получаване на ежемесечна доживотна рента, при условие че застрахователната компания продължава да инвестира средствата на клиента и да реализира допълнителна доходност, която се изплаща заедно с рентата.

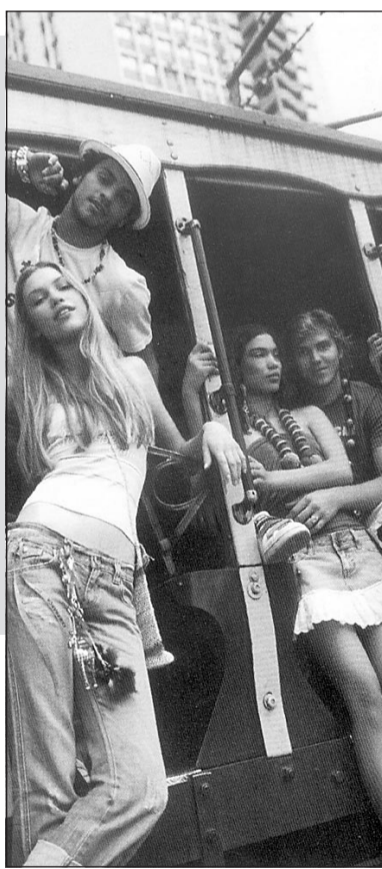
В ЗАКОНА ЗА КОРПОРАТИВНОТО ПОДОХОДНО ОБЛАГАНЕ СПОРЕД ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ ДАНЪЧНИТЕ ОБЛЕКЧЕНИЯ СА НОРМАЛНИ

Все пак някои от тях смятат, че облекченията и тук трябва да се разграничават, когато става дума за животозастраховане или за здравно осигуряване. В момента се предлага данъчното облекчение за двата вида бизнес да се увеличи от 40 лв (месечно) на 60 лева общо, което според застрахователите е недостатъчно. Затова те предлагат облекчението да е 80 лв. за застраховане и здравно осигуряване. Това означава, че когато работодател реши да направи животозастраховка и здравно осигуряване на своите наемни работници да има до 80 лв. данъчно признати разходи.

Законодателят трябва да разбере, че разделянето на пенсионното осигуряване и застраховането в два различни „стълба“ не е съвсем логично, защото всъщност в застрахователния стълб влиза и здравното осигуряване. Работодателят отделя средства за пенсионно осигуряване - допълнително задължително в универсалните и в професионалните фондове. Когато реши да направи на работниците си и застраховка „Живот“, към този бизнес влиза и здравното осигуряване. Затова според застрахователните експерти е нужна по-голяма данъчна преференция.

„Според мен тази преференция трябва да важи и при доброволно осигуряване и застраховане от страна на физическите лица - споделя Г. Георгиев. - До сега данъчно признати са само 10% от облагаемия доход за пенсионно осигуряване и 10% за животозастраховки, а за здравното осигуряване няма данъчно облекчение. Необходимо е да се помисли за преференция 15-20 на сто от облагаемия доход общо за двете дейности. Здравното осигуряване е доста скъп продукт, не се продава добре и затова е необходимо да бъде по-сериозно данъчно стимулиран.“

(Още по темата на стр. 18)

Темата разработи ИЛЕАНА СТОЯНОВА